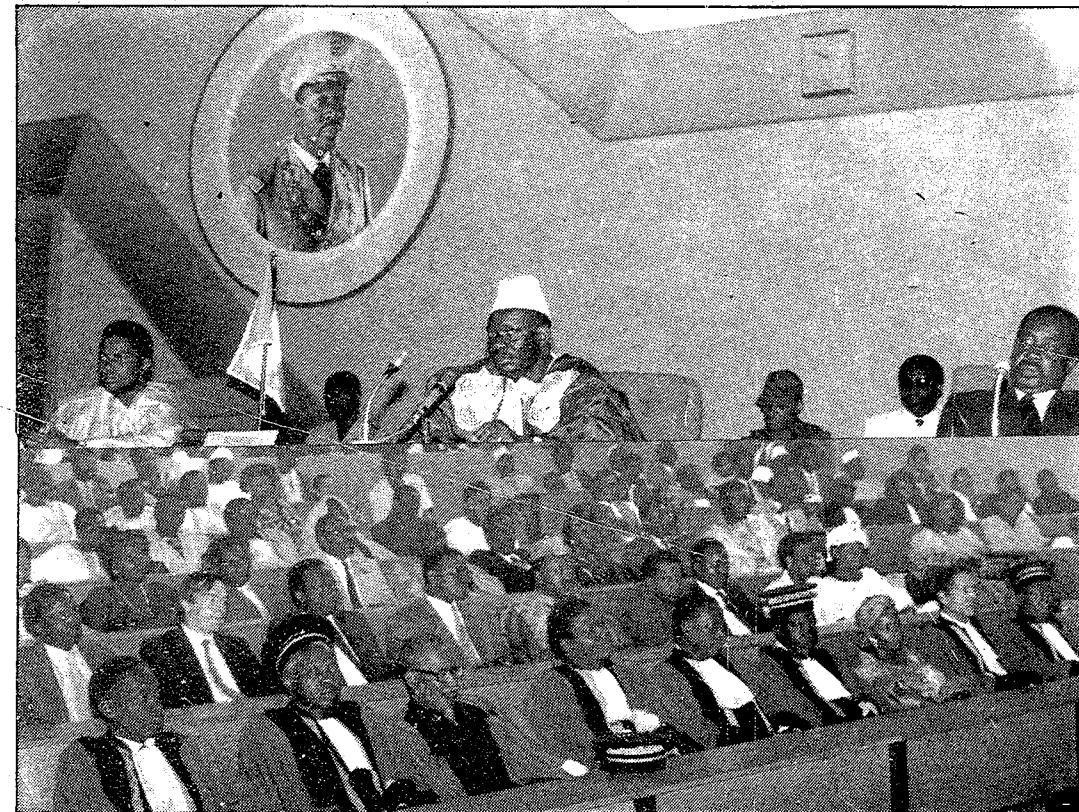

Kibaru

A bœ bo kalo o kalo "AMAP" ka yamaruya kono - Hake : 13.500
 "AMAP" kuntigi: Gawusu DARABO - Bobagaw kuntigi: Amadu GANI Kante - Dilanbagaw kuntigi: Basiriki TURE

Mali Kiritigekulu
 ka san 1990-1991 kunben

Soro te yiriwa
 ka
 soroakela
 to mone
 kene kan.

KONOKO

"DNAFLA" Mali balikukan
 baarada kunnatoniw

n° 2

Yiriwalikow ani netaakow
 bilasirali walew

n° 3

"KIBARU" kanubagaw n'a
 lafasabagaw kumayoro

n° 4 ni 5

Sekow ani donkow
 jensenniycro

n° 6 ni 7

Hadamaden ja man farin kiritigeko
 kumaw nœ, sanko a walew. O sababu
 ye faamuyabaliya ye.

A ka ca a la, mogo kalannen dœw yere
 t'a kojew bœ don, kuma te kunfinw
 ma.

Djœ dun ni kiritige de ye jogon taalan
 ye, bawo, fotaw ni ketaw siratige la,
 hadamadenw bœ don jogon gasi la,
 cogoya la, min b'u lase kiriso ma. Ode
 koson, a bœ fo ko ni jo ma di jotigi ma,
 ka jalaki di jalakitigi ma, ko hadamde-
 nyawalew ani yiriwalaw te k'u
 kecogo numan na. N'olu dun m'a k'u
 kecogo numan na, baara ani soro bœ
 k'u kecogo numan na cogo di?

An k'a don, ko kiriko ni soro de dalen
 bœ jogon ma, ko soro te yiriwa ka
 baarakela to mone kene kan, ko jama-
 na te lafiya n'a konomogow bœ ka kiriw

ma tige tige yere-yere kan.
 O de nana ni kiritigelaw ka kubenw
 labenni ye, san o san, jamanakuntigi
 yere ka nœmogoya kono, ale min ye ja-
 mana kiritigekulu kuntigiba fœl ye.
 Ajirala, ninan san 1990 kunben senfe,
 ko fen min be mone bo hadamaden na,
 k'a lafiya, k'a nisondiya, k'a wasa,
 k'a kunnawolo, k'a galabu kene ya
 soro da la, o ye kiritigeko numan ye tige
 kan.

O ninina kiritigelaw fe, k'o yoro geleya
 kosebe, bawo, n'olu m'u ka baara k'a
 nœ ma, monebagato bœ caya, dusuk-
 sibagato bœ caya, dimibagato bœ caya.
 Hadamaden dun mana tooro ka se
 hake do la, sanko n'a b'a josira kan,
 min ma se ka don a ye, a bœ konorogan,
 a bœ muruti, a bœ ban ko bœ ma.

Amadu GANI Kante

Ka bo Mali balikukalan baarada la "DNAFLA"

cesiri ni timinadiya

Datana balikukalandenw n'u ka karamogow bee ka foli don ka jesin balikukalan baarada mogow ma, dan te foli min na «Sanni i k'a fo n jor kunnandi, a fo n sababu numan». Anw tun b'a men ko setanburukalo tile 8 ye balikukalan togo la seliye, nka o sigili sen kan anw ka zafu kono ye anw ka nemogo numan ka cesiri n'a ka timinadiya de ye n'o ye Isa Daga-ba Dabo ye.

«Bolonjonniden kelen te se ka beletta, kono kulu jelen de be biii fo».

- Nbalemaw: cew ni musow, denmisew ni mogo korobaw bee k'i cfsiri ka kunfinya kele. (fosi te yere kan kalanni bo).

- N'yen kunaje ye faliw no fe, ib'a soro misiw taara k'a to.

- Okoro: sanni ka to anw k'an sfbe don walikan na, anw k'an cesiri yfre kan kalanni na.

- N'o kera soro be yiriwa jamana kono.

- Halisa anw b'a jini anw ka zafu kuntigi fe, a ka do fara a ka cesiri n'a ka timinadiya kan. Kabini a nana anw ka zafu la balikukalan ye sooba bo dugu caman na. Sanga ni waati a be yaala duguw kalansow ni nogon ce ka kalan ni laadilikan fomogow ye.

Zan TARAWELE Animateri
ka bo Datana Sirakorola zafu la.

fosi te kalan bo

- NBalemaw, aw salamaliku, anwsira here la, Ala k'anw tilen here la.

- Bi ye donba ye dije kono, don min n'anw tena jine a ko abada. Don kerenkernen don balikukalan togo la ninan san 1990 setanburukalo tile 8 ye balikukalan san yelmaseli 25nan ye.

- Dunan, ani dugulen, cew ani musow, cekoroba fara denmisew kan, mogoo mogoo anw ka foli be bee lajelen ye, k'aw fo k'aw walejuman don: «fosi te kalan bo». Anw b'a jini dugu bee fe, bee k'i cesiri kalan fe walasa ka kunfinya kele, ka dibi ke yelen ye, ka kelenya ke kulu ye, k'anw bolo di nogon ma, faso ka taa ne, duguw kabon, soro ka yiriwa, dunkafa ka sababti, jamana ka bo nogon la.

Sanba KULIBALI
Animateri ka bo Sikuna
Sirakorola kubeda la.
(Mali).

Kalan nafa

Nin ye folisben ni tanunisben ye min bo ra Solabugu balikukalan ton mogow n'u ka animateri yoro. U ka foli be ka jesin Zafukuntigi ma n'o ye Isa Dagaba DABO ye a sigilen be sirakorola, ani Mali nemogo numanw bee lajelen.

- Bi-bi in na balikukalan ye naifaba ne anw ye.

- Mun na?

- Bawo mogo caman tun be anw fe Solabugu u tun t'u togo sebennen don, nka bi u caman be ka faamuya soro. O koso anw be nemogow fo u ka hakilijumantigya la, bawo n'i y'a men ko «Sa, a kunkolo don». Fine min tun b'anw ka kalanko la, o tun ye minen ko ye, nka anw ye feere dwo soro o la: i n'a fo cib; nka o t'anw be fo nemogow ka do fara u ka cesiri n'u ka timinadiya kan.

«bawo nunun te sanfela soro juru ko. O tuma kalan nasiraw la n'aw ye baara werew soro, o ka d'anw ye.

Umaru TARAWELE ani Kisiman
TARAWELE Animateri ka bo Solabugu
Sirakorola Zafu la (Mali)

Kunfinya

- Kunfinya kelebaga kamalen,

- i ni ce

- e, min kera sababu ye k'anw ka jamana bo dibi la.

- i ni ce

- e, min kera sababu ye k'anw ka senekelaw bo san o san forojiri tigebla la, walasa, k'anw ka jamana kisi sahelikungo ma.

- i ni ce

- e, min kera sababu ye k'anw ka jamana baganmaralaw ni monikelaw lafaamuya u ka baaraw la.

- i ni ce

- O faamuyaw soro la mun fe?
(Balikukalan)

- Nbalemaw a' y'aw cesiri kalan fe, walasa an ka jamana ka bo kunfinya dibi la.

Najugu KULIBALI animateri
Sikuna Sirakorola kubeda la (Mali).

"OCED" ye mun ye?

«OCED» ye kanada jekulu do ye, min ka bara sirilen te goferenama baarada fansi la.

«OCED» ka baara sinsibere ye kialikow ni ladamulikow ye yiriwali sira kan. Seriusi min don, a te nafa foyi jini a ka baara kunkoro, i na fo wari n'a nyogonnaw.

«OCED» cikeda sigilen don «OTAWA» n'o ye Kanada jamana faaba do ye.

OCED

U ka baara kun ye jamakuluw demeni ye kalanjeko sira kan ani gafedilan sebenfuraw jini balikukalanderw na, sanko jamana horonale kuraw mogokalanbaliw.

O temennen ko, tuma dow, u be nafo hake do labila faantan jamanaw ye, k'a jesin yiriwali ni ladamuli walew ma.

«OCED» yere ka wari dibagaw ye Kanada jekuluw ye, sanko (ACDI) n'o ka walew ntuloma ye soro yiriwali ye dije seleke naani bee la.

Furu labatoli

- Nbalemamusow, aw ye furu bato, aw kana a ke dulokiba ye k'i mana segen a koro k'i b'a bo ka bila.
- muso n'a joyoro don furu kono
- ce n'a joyoro d'on furu kono
- el musow aw ye sabali, ka munun.
- cew, musow, an ka fara jogon kan kadenmisewlamokonuman, omana ke jamana be barika soro.
- Ne y'a kolosi den tine ju be denbaw la.

Ne fa y'a fo n ye ko lawale la, mogosikelen tun t'a den karada, ko den tun be karada bolon kono fana.

- Folo, cekoroba tun mana den ye tineni sira kan, a tun b'a mine k'a bugo, ni den taara fo a fa ye, a fa tun b'a fo k'o de jena, sini i tena a jogon were ke.
- Nka ni cekoroba ma den bugo fo ka t'a fo a faye ten, denfa tun be cekoroba dogoya kosebe.

- sisani, n'ye den bugo, denba be wili k'i korofo. Okoson cekoroba caman si ranna musow ka dogoyama ne.
- Musow aw ye sabali, aw ka denw lemo konuman. O de ka fisa kosebe.

Jangine TARAWELE
Animateri ka bo Kokoni
Sirakorola Zafu la (Mali).

Yèlèma bë ka don "KIBARU" sebèncogo la dòonin dòonin

Mògò minnu bë «KIBARU» kalan kabini san 1972, olu ka kan k'a dòn ko «KIBARU» ye baliku kalan dafalan ye.

Osiratigè la, ni Mali Balikukalan soba ye yèlèma min don Mali kanw sebèncogo la, o sebèncogo kura ka kan ka ye «KIBARU» n'a nyogonnaw kònò, i ko «KABARA», «XIBAARE» ani «JEKABARA».

Kabini tumajan, yèlèma donna bamanankan signiden damadòw sebèncogo la, minnu tun ma don «KIBARU» sebèncogo la fòlò, k'a da kown'u cogo kan; nka san 1990 kònò «KIBARU» bén'o yèlèmaw tiimè dòonin dòonin fo k'u faamuya kosèbè a kalanbagaw bëe lajèlen fè Mali kònò an'a kòkan.

O kòsòn, signiden kura kofolen ninnubòlidaminèra ni sebènni katabaw ye san 1990 zanwuyekalo «KIBARU» kònò.

Taalen nyefè, «KIBARU» nyèw bée bëna sebèn ni signiden kura ninnu ye, minnu filè nin ye:

Siginiden Kòròw	Siginiden Kuraw	Misaliw
è	ɛ	tègè : tege
ny	ɲ	nyè : ne
ò	ɔ	mògò : mogo
ng	ŋ	ngana : nana

Kibaru kanubagaw n'a

Nininkali

Ni kera sunkuruntigela dō ye ale tun b'i to, ka taa fo ce kō o ya sōro ce bē muso kelen ka so kōnō dōn dō la sufe muso sara nka kamalen te o dōn. A ce bora ka taa fo a ka mōgōw ye sanni u bē na kamalen nāna don so kōnō ka sunkuru in wele, a ma kuma a b'o welelila a y'i to ka ce na ka mōgōw nakan mēn a yi da k'i suma olu nana k'u sigi so dala o ya sōro kamalen bē so kōnō mōgōw bē ka ce waju ko dijē ye nin ye ko furu kōni ye juruden ni jurufilen ye ni juruden ma tige jurufilen bē cikabini kamalen iny'omen k'a to so kōnō a y'i pan k'i fili kene ma minke bokurun binna da la ko mōgōminw tun bē soda la olu de no dōn walima kamalen de no dōn?

Makan TARAWELE fe ka bo Sananba min bē Bōrōn kubedafé Bananba mara (Mali).

Kenenkun dugutigi kura sigi

Sibiri don, sōgōmada fe, ka ben awirilikalo tile 7 ma san 1990 la, lajēba dō kera kenenkun arōndisima la, min jemogoya tun bē arōndisima kuntigi yere bolo.

Lajē in kunba tun bē kenenkun dugutigi kura sigili kan. Mōgōcaman nana lajē in jula ka bo kenenkun mara fan bē fe.

O kelen a jirala jama la, kenenkun dugu n'a mara tōw jemogōw bennna mōgō min k'an k'o ke kenenkun dugutigi ye, o kera Bantu KANE ye nimōrō 1 ye.

Ola sa, Bantu KANE kera Kenenkun dugutigi ye. Okuma fōlen jama ye, o bennna kenenkun dugu kōnōna n'a mara mōgō bē lajēlen ma.

O bannen komandan sōrōla k'a jini jama fe u ka da dugutigi kan, ka ke bonya ye ka taa a bila a ka so.

O yōrōla sa, o muguri n'o nisondiya dan ma y'o la. Jama nana ka na

dugutigi bil'a ka so, k'a fo ka dugaw ke a ye.

O kama ne bē min jini an ka jamanadenw fe, o de ye cesiri ye ka baarake, faso ka bo nōgo la, jamana ka sōro ka yiriwa.

WA o te sōro fo an bēe ka kalan. O temenen kō, kuma kōroma saba bē n'bolo, n' bē o da kibaru kanubaga numan bēe tulo kan.

Kuma koromaw

folo:jama jensena

filanan: yōrō jan kera yōrōsurun ye

sabanan: sen kera saba ye

Ne bē kibaru baarakelaw bēe fo.

Musa KANE balikukalan karamogo
Kenekun Kulukorō (Mali).

Kokeni sigicogo

Kokeni ye dugu ye a bē Sirakorōla kubeda la, Kulikormō serikili la.

Kokenikaw bora Balansan. Bansan Cekuraba sibolow don.

Anw bora Segu Balansan ka na Gana tu tige k'anw sigi ye, o Gana file Tuba mara la.

Anw bora Gana ka rā Dorebugu sigi, o Dorebugu bē Sirakorōla kubeda la, Anw bora Dorebugu ka na Kkēni sigi n'o bē Sirakorōla kubeda la.

— Dugukelēmasaw

- Fulamusa TARAWELE, Fabilen TARAWELE.

- Dugututigebaga: Fulamusa TARAWELE, ale de ye dugu tōgō da ko Kokeni, o ni sisan ce ye san 95 ye

ninan.

— Donso minnu tun bē yen, olu tōgō file:

- Jāsōmō TARAWELE,
- Teneman TARAWELE
- Warike «
- Tanjo «
- Nci «.

— Bi bi in na donso minnu bē yen olu file:

- Dōna KULIBALI
- Cēmanba TARAWELE
- Joba «
- Canege «

Kokeni ye san 79 kē, cikēbuguda tun don, a ka sokala tun ye Dorebugu ye. san 79 dafara tuma min, Kokeni kera a danmadugu ye, o ni bi ce ye san 16 ye.

— Dugutigi minnu temena:

1 Jāsōmō TARAWELE, o ye san 9 kē dugu kunna,

2 Keleke TARAWELE, o ye san 1 kē dugu kunna,

3 NCi TARAWELE, o ye san 1 kē dugu kunna,

4 Jara TARAWELE, o ye san 5 kē dugu kunna,

- Halibi bamananna laadalakow bē ke Kobeni (Kōmōkow, Ntomokow, o n'a nōgōnnanw).

Kokeni ni dugu minnu bē dan bo:

- Kōrōnfé: Zabantukorō

- Tilebin: Nakuma, n'o bē Nōnsōnbugu kubeda fe, Kolokani Serikili la.

- Worodugu: Sakabudu

- Kēneka: Ntakulata.

Janginé TARAWELE Animatéri ka bo Kokeni Siarakorōla Zafu la.

kalanbagaw kuma yoro

Jineke ka sulakunun

- Nin kera ce do ye, muso saba tun b'a kun.
 - Don do la a k'u ma an ka taa nsirafura tige. U taara kungo la, ce yelenna nsira sanfe k'a fura tige. A bora ka bin, a sara.
 - Muso folo y'i sigi a kunna k'a fifa walasa dimogo kana sigi a la.
 - Muso filanan y'a yere faga, k'ale te sigi ce were kun.
 - Muso sabanan y'i boli ka taa kungo kono a be kule la.
 - Jineke do bora k'o kunben: o y'a nininka
 - A ko, a ce bora jiri sanfe ka bin, a sara.
 - Jineke k'o te baasi ye, an ka taa n'an y'a soro dimogo ma sigi a la, ne b'a lakunun, nka n'an y'a soro dimogo sigira a la ne te se k'a lakunun.
 - U nana a soro muso folo be k'a fifa, fosi ma sigi a la.
 - Jineke ye ce ni muso bee lakanun.
 - Ce ye jineke nininka, k'a sara ye mun ye?
 - Jineke ko: muso kelen.
 - NBalemaw, aw hakilila muso jumen ka kan ka ke jineke sara ye?
- Bajuku JARA ka bo Sanamani
Sirakorola (Mali)

Ce jugu

N'a be don i kan, a jocou mogo sebe te. A b'i timinandiya, K'i somogow bee ka dannya soro, K'i ka mogo juman bee gen.

E yere nena k'i tilala. O y'a soro i m'a damine folo. Girinkajo de bena damine n'i ye.

A be don i kan da kelen fe, Ka bo n'i ye da kem'e fe. Si ni si te kelen ye.

O tuma y'a soro e seginni ka gelon i ko: I somogow bee b'a don.

O ye nani dabolen ye. Bee y'aw ye jocou fe. A be ke hali kuma jenama t'a da k'a fo.

Son bee be jini ka d'i la,
E ta kera malo ye. Eel N balimacew!
A ye sabali doonin. A ka muso bonya.

Habi JALO
Bamako (Mali)

Kibaru ni Balikukalan.

- Aa! kibaru i ni ce, i ni baara
- kibaru, e kera donni jigineba ye.
 - keneyatigi, kibaru.
 - dunkafatigi,, kibaru.
- Ee! kibaru, e ko ka mun ke sa?
- an ka wuli ka tugu kibaru nofe,
 - e cekorobasije min y'o ye
- e tun b'a don k'i be se k'i ka foro suman wa?
- e tun b'a don k'i be se k'i togo seben wa?
 - e fula cekoroba min y'o ye
- e tun b'a don k'i be se k'i ka misiw sogo wa?
- e tun b'a don k'i be se k'i togo seben wa?
 - e bozo cekoroba min y'o ye,
- e tun b'a don k'i be se k'i ka juge wusu konuman wa?
- Mun nana ni ninnu bee ke konuman ye.
 - Bamananke, Fulake, Bozoke
- Kibaru de nana nin bee jefo an ye.

Jangine TARAWELE

Animateri ka bo Kokoni

Sirakorola Zafu la (Mali).

Yerédon

Seko ni dɔnko

Madu Samake Balikukalan Karamogo
Nomilabugu Sirakorola-Kulukoro (Mali)

dine ka di

baraju ni filenju
 Baraju kelen bɛ woyo ka jasa fa.
 Baraju kelen bɛ bolo caman bɔ a yere
 la
 Bara bolow bɛ feere, ka den
 O denw bɛ wele ko bara
 Bara kono, furu bɛ yen
 Tila sira bɛ o furuw ni nɔngɔnw ce
 furuw tilalenw bɛe n'u ka kisew don.

ti ma dine da

N ye barajuba in ke farafinna ye.
 Farafinna bɛe buruju ye kelen ye
 O buruju ye barajuba in ye
 O mɔwo low ye bara bolow ye.
 O mɔwo low ta mɔwo low ye bara
 ba in denw ye.

ten bɛe fila fila dara

O mɔwo low ta mɔwo low ta mɔwo low
 ye bara kono furuw ye bi...
 O furuw tila siraw ye farafinna
 jamanaw danw ye
 N'an b'o wele ko fɔrɔniyeri.

dine be tan

Farafijamanaw bɛe n'u wele togodon
 Anw ta togɔ kera ko Mali
 Mali ni farafinnajamanaw bɛe ye bara
 kelen kono furu ye

yerédon nɔngɔn te

Mali denw furu kelen na kisew
 Cefarin caman bora Mali kono
 Alalandi caman bora o Mali la
 Dönninkelacaman bora Mali min kono.

un i dine bɛ tan

Mali kera bi farafinna kunben
 yɔrɔ ye. Hakaja dine bɛe
 O Mali jamana kelen
 N'i ko Mali jamana kelen
 N'i ko Mali hine jamana
 N'i ko Mali kelenya jamana
 N'i ko Mali bɛn jamana

Mali bulonba kelen

Bɛn bulonba, kelenya bulonba,
 Hine bulonba
 Mali denw b'u waso ni minnu ye.

Danbe

Jamana bɛe n'u danben
 Mali jamana kono, kubeda wolonwula
 Sigiyɔrɔw bɛe n'u ka laada
 Sigiyɔrɔw bɛe n'u kalaada
 Sigiyɔrɔw bɛe n'u ka mara ka kene
 n'u ka sigi keyɔrɔw ye
 Sigiyɔrɔ bɛe n'u ka baara kɔcogo
 Bɛe n'u ka kewalew ka kene ni sigi
 yiriwali ye
 Sigiyɔrɔ bɛe n'u ka sariya don
 Ni walew ye sigiyɔrɔw sinsiberew ye;
 Nin walew ye sigiyɔrɔw danbenw ye

danbe dɔnbali

Kɔriwelen ka jugu fani ma.
 Barakala ka jugu bara ma
 Sigiyɔrɔ jugu ka jugu sigiyɔrɔ ma
 Faso den jugu ka jugu faso ma
 Danbe dɔnbali ka jugu danbe ma
 Kɔri ka bɔ kɔriwelen kono

dine te don ka ban

Mali nɔmɔgɔw jera ka sigiyɔrɔw dan-
 bew ta, ka sigiyɔrɔw sinsinbere ta.
 Ko fara nɔngɔn kan, k'o ke fɛn kelen
 ye.
 K'o togɔ da ko Pariti
 N ko ma Benkan
 Benkan sinsin beere:

Jensenni Yoro

Jekaye.
Jekafo.
Jekake.

benkan

Jekaye: Ni jama jera ka ko o ko ye, o ko te tunun.

Jekafo: Ni jama jera ka fen o fen fo, o te tijé.

Jekake: Ni jama jera ka ko o ko ke o ba barika.

benkan sinsibere

nin jugu.

Fitiriwale sonna ye fini ye benkan tijé bagaw

ben sigibaya köröye bëntijé bagaw ye

Benkan jugu bëe ye bëndenköröye.

Ton ba inden köröye bëe ye ton jugu ye

I hakili to i kumankan na

I kofile sigiyorō la

I miiri i sigiyorō danbe la

i kofile

Ni bëe y'u kofile u sigiyorō la

Ni bëe y'i sigiyorō danben körö lasegin o ma. Sigiyorow bëe yiriwa.

Ben jamana, hine faso, kelen ya jamana

Kaje ka dumunin ke minen kelen kono

Ka je ka dahirime jini jengon fe

O ye anw ka Mali ba in ye

Djé bëe be jëbo min fe.

sigiyorōla tumun

Ben te soro ton kunda caman kono
Hine te soro ton kunda caman kono
Kelenya te bo ton kunda caman kono.

Siyorōla tumun

I Cinda ka jugu, i ñejé ka bon
Sigiyořo jugu bora siгиyořo la
Baarakela bora baara la;
Wa fini bora koori welen cemance la
Si yorōla tumun ye, si so kono
I cinda ka jugu, i ñejé ka bon
I hakili to i kumakan na.

Musoya

- Ne Umu TARAWELE balikukalanden ka bo Fansebugu Sirakorōla zafu la, ne nisondiyalen be nin seben lase aw ma. Bi ne be kibaru ni balikukanlan baarada mogow bëe fo k'u walejuman don, k'a sababu ke balikukanlan jensenni ye jama-na kono.

Salon, maristikalo, tile 16, san 1990, ne ye balikukanlan damine, o ni sisani ce ne ye nafa caman soro a la: k'a damine dumuni tobi cogo la, mogow ladon cogo du kono, ani musoya kono baara werew. O la sa ne b'a jini n balimamusow fe walasa an ka jamana ka bo nogo la.

Ne y'a kolbsi an ka cikebugudaw la musow segennen don kosebe, nka o na ta o ta anw k'an jija ka doonin kalan cew kerefe, bawo n'i y'a men dugu ka di, i b'a soro du kónona ka di, o be cogo min, n'i y'a men jamana ka di i b'a soro cikedugudaw ka di.

Nka foli ni walejuman be an ka zafukuntigi ye n'o ye Isa Dagaba Dabo a n'a furumuso Bintu TARAWELE ye u sigilen be Sirakorōla .

Umu TARAWELE balikukalanden
Fansebugu Sirakorōla Zafu Kulukoro.

samiye

Ne Selikorō Kulibali ka bo Karaje Jara Sirakorōla kubeda la
N nsondiyalen be letere ci kibaru ma, anw ka samiye daminera zuwenkalo, tile 9 san 1990 na, sanji ye nali hake minnu ke olu file:

- Zuwenkalo la: nako 8, o benna milimetere 69, ma.
- Zuluyekalo la: nako 13; o benna milimetere 30,8 ma
- Utikalo la: nako 3; o benna milimetere 24,8 ma.
- Okalo saba kono sanji ye nako 26 de ke, o benna milimetere 394,9 ma.
- N ka foli be Agorometewobaarada mogow bëe ye.

U be kunnafoni fen o fen fo arajo la cikekow ni sumanw, ni sanji na cogo kan ne b'olu lamen sanga ni waati bëe.

- Nka foli be Isa dagaba Dabo ye za-fukuntigi don siratorōla. Nbe Mamadu Ñama JARA fo, ka kibaru ni balikukanlan baarada mogow bëe to,

- Ne be kunnafoni do nininkali ke. Yala n'i ye kominike seben balikukanlan na i n'a fo (sayasëben, fentununseben, ani welelisëben) a be fo wa, walima a te fo?

Kuma köröma:
Dugu kelen be, o mogow te balo ni saya te, saya mana ke olu be balo.
O körö ye mun ye?

**Selikorō KULIBALI Animateri
ka bo Karaje Jara Sirakorōla kubeda
(Mali).**

Jaabi

An b'an balimake Selikorō ladonniya ko ni fen o fen sebenna an faso kan na, a ka c'a la, o be fo Arajo la, bawo mogow bëe yen o karma. Mali Arajoko mogow degera balikukanlan sebenni na, a kalo damado ye nin ye. Wa nin t'a sijnë folo ye Mali kunnafoni jësensoba baarakelaw ka kalanke faso kanw na.

Yiriwallikow ani netaakow bilasirali walew

Dolominbana ye mun ye?

boko laban

Dolominbana te malo, a te kaba ko ma; wa n'a ka dolonege wulila a be fen bee lajelen ke walasa k'a nege in na da. A be ngalontige, a be sojeni ke, a yere be se ka mogo faga n'a falen don. A hakili te to a ka kewalew bee lajelen na. Dow be foono k'u yere kan. O ye n'u ma bo ni sugune ke, walima k'u yere bo k'u bin siraw kan.

Dolominbanabagato ka nani t'a yere doron kan. A ka kow be se a nikamogow bee lajelen ma.: furujogonw; mansaw, denw; teriw; baaraknjogonw ani siginjogonw. Hali a te mogo minnu don, a ka kow be se ka se olu fana ma, k'a sababu ke, n'a be bolifen na, a be se ka kasaara ke. Wa hali n'iyesofasanuna ka dolominbanabagato bila a kunna, a b'a yeelen.

Mogo jumen b'i to i yere ma ka nin fe ninnu ke? Nanbara min b'a yere fofu duguma k'a ka finiw nogo, mogo be jigi o la wa? Ayi! O cogo kelen na, au man kan k'a fo k'an be jigi dolominbanabagato la barisa hali fatu ka fisa n'a ye.

Dolominbana ye bana de ye min be fari-sogo la, ani hakili la..Nka k'a fo ko dusuntanya walima dusu-gelyako don, o te. Okama k'a fo k'i be dolominbanabato jalaki k'ale yere de no ye a ka bana ye, o be i n'a fo n'i ko ko sugunebana be mogo min na ko dusuntanya de no y'o ka bana ye. O ye kuma lankolon de ye. Dolominbana te jogo kolontigya ye.

Dolominbana walawalancogo

Dolominbanato suguya ka ca. Nka dolominbana bee te dolominbaato ye. Ne y'a laje ka dolominbanatow tila suguya naani ye. O jate bora u ka dolomincogo de la, ani dolo ye kasaara min lase u ma.

1°) Fofow: Olu be i n'a fo dolominbana gansanw, i b'a soro u be dolo min don o don, u be fa waati ni waati. U be warri caman tijé dolo la, ani do de be to ka bo u farisogo n'u hakili ka kene ya la, hali n'u sonnen te o ma. U ka kewalew dow be mogo kononafili. U b'a fo k'olu be se u ka

dolo koro, k'u be kamalenbaya de la, walima k'u be dolo min walasa k'u ka baara ke. Don ka d'u la. N'i k'u ma ko dolominbana b'u la, o be digi u la. Danfara min be dolominbanabagato ni dolominna tow ce; u be yende. Dow be se ka segin u ko, ka do bo u ka dolomin na, walima k'a bila pewu. Dow b'o danfara in temen, ka do fara u ka dolo minta kan, f'u kana dese yoro minna. Ola, dolominbana b'u mine.

2°) Filananw: Olu ka dolomincogo tilara u la. U be bin ka hamini o ye, k'a sababu ke k'u te se k'u yere bali dolomin na, halin'a ka di u ye, i b'a kolankoi b'a soro u caman be yen, n'u ye dolo min, u hakili be nagami, u be kolankolonw ke, wa u yere be son o ma o duguseje Nka u dalen don a la ko «sine were ta te ke ten». O tuma na u be se ka feere damadonin soro u yere minecogo la, i n'a fo ka to dolo suguya kelen kan (ka nagami dabil), ka dolomin dogodogonin doron walima k'a ke waati kerenerennenw na tile fe walima su fe, walima k'u ka dolominwaatiw ce janya. U be se ka doonin min sogoma waasa k'u yere jasigi. Don minnu na n'u y'a damatemen, o nimisa b'u soro, u sago ye de k'a bila. Nka nogoya mana don u farisogo la doron, u be bin k'u mili k'u be se ka dolomin a hake la sine were. I b'a soro halibi u be se k'u joyoro lafa u ka baaradaw la an'u ka sow kono. Hali u t'a bisigi k'olu ka dolomin be se ka ke sababu ye don do la k'u ka duw ci, k'u ka baaraw tijé ani k'u kogoya mogow ye. Sann'o waati ce, a be diya u ye ka dolo bila. A be fo olu suguyaw de ma ko «minnu b'a fe ka dolo bila».

3°) Sabananw: Ni minnikelaw temenna filanan ka, u teri dow b'u bila. U te se ka to baara kelen na u fe siginjogonya be gelya. I b'a soro u sera furabola caman ma ani dogotorosow la walasa k'u yere furake. U b'a don k'olu te se ka dolo min hake la. Nka u te se ka faamuya soro o la.

A be i n'a fo mogo si te yen min be se k'u demen u ka dolo bila. U b'a fe tijé yere la ka dolo bila nka u te se. U ye segen fu min ke sababu nini na walasa ka dolo bila, o bee be do de fara u ka jigitigie kan.

Tuma caman, i b'a soro u ye fura suguya caman laje. A dow fisayara u ma waati kunkurunnin. Nka o ko fe, do de farala u ka yeremajigin kan. U mago si te je naftama si la, walima u kerefemogow. Waati dow la dije yere nege t'u la. Fen kelen min y'u haminanko ye, o ye ka yeremakasi k'u yere kan ye. U be nimisa bulon kono. Dowere t'olu ne bilen nikumun te! U jigitigelen don sini na. U b'a fo ko f'u ka dolo de min waasa ka se ka dije laje u b'a bisigi ko mogow t'u fe. Dow b'a nini yere k'u yere faga.

4°) Naaninanw: Nin yoro laban in na, minnikelaw sera yoro la, u be i n'a fo demen si te se ka don u ma bilen. U ye fura suguya bee do laje sa. U ka balawu ka ca. N'u minnen don, u be ke i ko mogo min nalon talen don walima min te dije kalama. Hali n'u boto don dogotoroso la, u be feere soro ka dolo min. U be se ka dolo «hakili nagami» soro, a be fo min ma ko «délirum trimens» (D.T.). N'a sera o yoro la, dogotorow b'a fo ko ka minnikela in datugu fatow marayoro la, barisa a be ke i ko fatu yere -yere. U be hamii n'a fo ko demencogo si t'u la bilen. U te hamii sini la wa u ka ko te kunun na. U ka kewalew bee lajelen nesinnen be u ka dolo - soro - k'a min ma. N'i y'u ye baara la, o ye dolosongo nöfelako ye. U be dumuni ke waasa ka se ka dolo dowere de min. N'u sunogora, dolo de y'u bin. Nka u ne mana yelen doron, u be wuli ka dolonini damine. hali n'u faien don fo ka sugune ke u ka kulusi la, n'i ye dolo d'u ma, u b'a min. U ka mago te tanga ni bonyalisi la. Wa u be se ka fen bee kun dolo no fe: yeremajigin sifaya bee, kojugu sifaya bee. U man kene u fari la. U hakili nagaminnen, wa u dusu tijenen don.

Mamadou JAKITE
"AA"- BP : 34 - TEL 22-36-02
Bamako (Mali)
(a to be KIBARU nata kono)